

แบบฝึกหัด ภาษาไทย ม.๑

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

ใบงาน ที่มาของโคลงโลกนิติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. โคลงโลกนิติอ่านว่าอย่างไร และมีความหมายว่าอย่างไร

.....

๒. ใครเป็นผู้ชำระเรื่องโคลงโลกนิติ

.....

๓. โคลงโลกนิติถูกจารึกไว้ ณ สถานที่ใด

.....

๔. โคลงโลกนิติมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด

.....

๕. โคลงโลกนิติแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด

.....

๖. เต็มคำลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามข้อบังคับของโคลงสี่สุภาพ

- ๑) หนึ่งบาทมีบาท ๔) คำเอกมีแห่ง
 ๒) แต่ละบาทมีวรรค ๕) คำโทมีแห่ง
 ๓) ข้อบังคับของโคลงสี่สุภาพ คือ

.....

๗. เต็มวรรณยุกต์เอก วรรณยุกต์โท และโยงล้มผัสตามข้อบังคับของโคลงสี่สุภาพ
 ในแผนภูมิต่อไปนี้

○ ○ ○ ○ ○	○ ○ (○ ○)
○ ○ ○ ○ ○	○ ○
○ ○ ○ ○ ○	○ ○ (○ ○)
○ ○ ○ ○ ○	○ ○ ○ ○

การคิดวิเคราะห์เนื้อหา จากวรรณคดี“โคลงโลกนิติ”

ชี้แจงให้นักเรียนตอบคำถามจากวรรณคดีที่อ่าน ดังต่อไปนี้

๑. บทประพันธ์ในเรื่องโคลงโลกนิติเป็นบทประพันธ์ชนิดใด พร้อมอธิบายลักษณะ

.....

.....

.....

๒. กบเกิดในสระได้ บัวบาน
 ถาห่อนรู้รลมลย์ หนึ่งน้อย
 ภูมราอยู่ไกลสถาน นับโยชน์ ก็ดี
 บินโบกมาค้อยค้อย เกลือกเคล้ำเสาวคนธ์

จำนวนสุภาพศัพท์ที่สอดคล้องกับบทประพันธ์นี้คือจำนวนใด อย่างไร

.....

.....

.....

.....

๓. คำประพันธ์ใดที่ตรงกับจำนวนสุภาพศัพท์ว่า “กบในกะลาครอบ”

.....

.....

.....

.....

๔. นาดีมีพิษเพียง สุริโย
 เลื่อยบ่ทำเดโช แซ่มซ่า
 พิษน้อยหยิ่งโยโส แมลงปอง
 ชูแต่หางเองอ้า อวดอ้างฤทธิ์

บทประพันธ์นี้เป็นการเปรียบเทียบอะไรกับอะไร

.....

.....

๕. นกน้อยขนน้อยแต่ พอตัว
 รังแตงจุเมียวัว อยู่ได้
 มักใหญ่ข่มคนหัว ไฟเผา
 ทำแต่พอตัวไซรั อย่าให้คนหยัน

นักเรียนสามารถนำแนวคิดจากบทประพันธ์นี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

การเขียนสรุปใจความสำคัญวรรณคดี“โคลงโลกนิติ”

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญจากการอ่านวรรณคดี โคลงโลกนิติ

สรุปใจความสำคัญA faint, stylized illustration of a castle with multiple towers and a central archway, set against a background of horizontal dotted lines. A small cloud is visible in the upper left corner.

แบบทดสอบ
วรรณคดีเรื่อง โคลงโลกนิติ

คำชี้แจง หลังจากนักเรียนอ่านวรรณคดีแล้วให้ตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย X
ในกระดาษคำตอบให้ตรง

๑. “โคลงโลกนิติ” อ่านอย่างไรให้ถูกต้อง

- ก. โคลง-โลก-นิ-ติ
- ข. โคลง-โลก-กะ-นิ-ติ
- ค. โคลง-โล-กะ-นิ-ติ
- ง. โคลง-โลก-กะ-นิ-ติ

๒. บทประพันธ์ที่กำหนดให้เป็นบทประพันธ์ชนิดใด

- ก. กาพย์ยานี 11
- ข. กลอนสุภาพ
- ค. กลอนบทละคร
- ง. โคลงสี่สุภาพ

๓. วรรคหลังของบาทที่ ๑,๓ มี ๒ พยางค์ของโคลงสี่สุภาพเรียกว่า

- ก. คำซ้ำ
- ข. คำสร้อย
- ค. คำเต็ม
- ง. คำพูด

๔. ข้อใดหมายถึง“คำอุปมาอุปไมย”

- ก. การสื่อความหมาย
- ข. การสันนิษฐาน
- ค. การเปรียบเทียบ
- ง. การบอกลักษณะ

๕. วรรณคดีหมายถึง

- ก. งานเขียนที่ยกย่องว่าดี มีสาระและมีคุณค่าทางวรรณศิลป์
- ข. งานเขียนที่คนอ่านว่าดี สนุกสนาน
- ค. งานเขียนทุกประเภทที่ทวีตแต่งขึ้น
- ง. งานเขียนที่คนอ่านมาก

จงตอบคำถามข้อ ๖-๗

กบเกิดในสระได้	บัวบาน
อาทอนรู้รสมาลย์	หนึ่งน้อย
ภุมราอยู่ไกลสถาน	นับโยชน์ กิตติ
บันโบกมาด้อยด้วย	เกลือกเคล้าเสาวคนธ์

๖. จากบทประพันธ์กล่าวถึงสัตว์ชนิดใดบ้าง

- ก. กบ , ปลา
- ข. กบ , ผี
- ค. กบ , ผีเสื้อ
- ง. กบ , แมลงวัน

๗. จากคำประพันธ์ข้อใดตรงกับลักษณะของกบ

- ก. รื่นน้อยแต่อดว่ารู้มาก
- ข. รื่น ๆ ปลา ๆ
- ค. ถูมตัว
- ง. ชีขลาด

๘. ปลาไร้ฟันห่อด้วย ใบคา

ใบก็เหี้ยนควาปลา	คละคลุ้ง
คือคนหมู่ไปหา	คบเพื่อน พาลนา
ได้แต่ร้ายร้ายฟัง	เพื่องให้เสียพงศ์

จากบทประพันธ์มีความหมายตรงกับจำนวนในข้อใด

- ก. ไกลเกลือกินต่าง
- ข. หนีเสือปะจระเข้
- ค. เพื่อนมากลากไป
- ง. คบคนพาลพาลพาไปหาผิด

“นกน้อยขนน้อยแต่ พอตัว
รังแตงจูเมียผัว อยู่ได้
มักใหญ่ข่มคนหัว ไฟเผา
ทำแต่พอตัวไซริ์ อย่าให้คนหยัน”

๙. จากบทประพันธ์ข้อใดสรุปใจความได้ถูกต้อง

- ก. การทำสิ่งต่าง ๆ ให้มากที่สุด
- ข. การทำสิ่งต่าง ๆ ตามความพอใจของตน
- ค. การทำสิ่งต่าง ๆ ตามความพอใจของผู้อื่น
- ง. การทำสิ่งต่าง ๆ อย่างพอดีไม่เกินไป

๑๐. “ไกลเกลือกินต่าง” มีความหมายตามข้อใด

- ก. อยู่ไกลเกลือกแต่ไปกินต่าง
- ข. อยู่ไกลสิ่งใดชอบสิ่งนั้น
- ค. การไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว
- ง. การไม่เห็นคุณค่าหรือความดีผู้อื่น

ใบงาน ข้อคิดจากโคลงโลกนิติ

คำชี้แจง จงเติมบทโคลงสี่สุภาพในเรื่องโคลงโลกนิติให้ตรงกับข้อคิด

ความดีความชั่ว

รู้จักประมาณตน

รู้จักพิจารณาคน
และรู้จักคบเพื่อน

ไม่ให้ทำตามอย่าง
ผู้อื่น (ในทางไม่ดี)

ความกตัญญู

เป็นคนมีวาจาอ่อนหวาน

ใบงานเรื่อง โคลงโลกนิติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านโคลงที่กำหนดให้ แล้วค้นหาคำความหมายของคำศัพท์ พร้อมบอกว่า โคลงที่กำหนดให้ตรงสำนวนใด

ตรงกับสำนวนใด

.....

.....

.....

ตรงกับสำนวนใด

.....

.....

.....

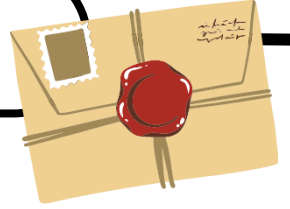
ตรงกับสำนวนใด

.....

.....

.....

ใบงานเรื่อง วิเคราะห์คุณค่าจากเรื่องนิราศภูเขาทอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด แล้วตอบคำถาม

๑. ถึงบางพุดพุดดีเป็นครีตกดี มีคนรักกรล้อยบร่อยจิต
 แม่นพุดชู้ตัวตายทำลายมิตร จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา
นักเรียนเห็นด้วยกับบทประพันธ์นี้หรือไม่ อย่างไร

๒. มาจอตทำหน้าวัดพระเมรุขำม ริมอารามเรือเรียงเคียงขนาน
 บ้างขึ้นล่องร้องรำเล่นลำราญ ทั้งเพลงการเกี้ยวเก็กกันแซ่เซียง
 บ้างจลองผ้าป่าเสภาขับ ระนาดรับร่ำวดล้ายกับนายเลียง
 มีโคมรายแลอร่ามเหมือนสามเพ็ง เมื่อคราวเคร่งก็มีใครจะได้ดู
บทประพันธ์นี้จะท่อนให้เห็นสภาพสังคมเป็นอย่างไร

๓. ถึงหน้าวังดังหนึ่งใจจะขาด คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
 โธ่ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น
 พระนิพพานปานประหนึ่งศีระขาด ด้วยไริฎาติยากแค้นถึงแสนเข็ญ
 ทั้งโรดซำกรรมชัตวิบัติเป็น ไม่เล็งเห็นที่ซึ่งจะพึงพา
บทประพันธ์นี้กล่าวถึงบุคคลใด อย่างไร

ใบงานเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเรื่องนิราศภูเขาทอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้เบื้องต้นจากเรื่องนิราศภูเขาทอง

ที่มาและจุดประสงค์ในการแต่ง นิราศภูเขาทอง.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อเรื่องย่อ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลักษณะคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนผัง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานเรื่องนิราศภูเขาทอง (ประวัติผู้แต่ง)

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

เหตุใดสุนทรภู่จึงได้รับฉายา
“กวีลีแผ่นดิน”

.....

.....

.....

ยุครุ่งเรืองของสุนทรภู่คือ

.....

.....

.....

ผลงานของสุนทรภู่ ที่มีหลักฐาน
ปรากฏ มีกี่เรื่อง อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

นิราศภูเขาทองมีลักษณะเด่น
อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สุนทรภู่รางวัลที่ได้รับยกย่องจากองค์กร
UNESCO ที่มีผลงานเด่นด้านใด

.....

.....

.....

บทกลอนนิทานของสุนทรภู่นี้ได้รับ
การยกย่องจากวรรณคดีสโมสรว่าเป็น
สุดยอดวรรณคดีไทยประเภทกลอน
นิทานคือ

.....

ใบงานเรื่องนิราศภูเขาทอง (ประวัติผู้แต่ง)

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกผลงานของสุนทรภู่ตามประเภทที่กำหนด

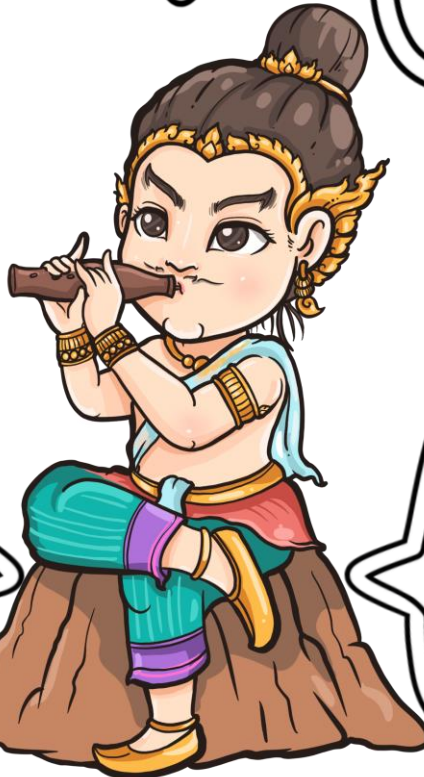

นิทานด้ากลอน

นิราศ

บทเห่กล่อม

บทเสภา

สุภาพเชิด

ใบงานเรื่องนิราศภูเขาทอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามคุณค่าและข้อคิดที่ปรากฏในเรื่องนิราศสุนทรภู่

คุณค่าด้านเนื้อหา

.....

.....

.....

.....

.....

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานเรื่องสุภาชีวิตพระร่วง

ตอนที่ ๑ เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อที่คำประพันธ์เป็นสุภาชีวิตพระร่วง

ที่ชอบช่วยขกขย

อย่าหนีทาผู้อื่น

ขอมิตรขอต่อหน้า

ข้างงูให้พันคอ

สร้างกุศลอย่ารู้โรย

หิ้งห้อยอย่าแข่งไฟ

ข้างตนไว้อาวุธ

ฝนตกไม้ทั่วฟ้า

ท่อย่าโต้ตอบตนพาล

อย่ารักลมกว่าน้ำ

ตอนที่ ๒ นำสุภาชีวิตพระร่วงต่อไปนี้มาเรียงลำดับให้ถูกต้องตามวรรคก่อน – หลัง

ท้าวธราดพิงเพียร เมื่อน้อยให้เรียนวิชา มล็กเห็นในอนาคต เป็นอนุสาสนกถา
อย่าเคลื่อนคลาดคลาถ้อย เรียนอาวุธผดุงอาตม์ ลอนคนนารชน เฝ้าแผ่นดินภพสุโขทัย
จึงผาจบประภาษ ปางสมเด็จพระร่วงเจ้า

ใบงานเรื่องสุภาชีวิตพระร่วง

ตอนที่ ๑ เลือกตัวอักษรหน้าข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้เขียนลงในช่องว่างหน้าสุภาชีวิตพระร่วง โดยพิจารณาให้มีความสัมพันธ์กันอย่างถูกต้อง

- ก. การควบคุมอารมณ์ ข. ความไม่ประมาท ค. การปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่
ง. การปฏิบัติตนต่อเพื่อน จ. การระวังคำพูด

- » เข้าเถื่อนอย่าลืมพริ้ว
- » ครูบาสอนอย่าโกรธ
- » ข้าคนไพร่อย่าไผ่พูน
- » อย่ารักกล่าวคำดุด
- » อย่าขอของรักมิตร
- » โตตอบอย่าเสียดำ
- » ลูกเมียอย่าวางใจ
- » สุวานขออย่าขบตอบ
- » อย่างนั่งชิดผู้ใหญ่
- » เมตตาตอบต่อมิตร

ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานเรื่องสุภาษิตพระร่วง

คำชี้แจง คำสอนต่อไปนี้สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยด้านใด

๑. “อย่าขอร้องรักมิตร” สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยด้าน

.....

.....

๒. “เมื่อน้อยให้เรียนวิชา ให้หาเงินเมื่อใหญ่” สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยด้าน

.....

.....

๓. “หน้าดีก่อนอันใจ” สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยด้าน

.....

.....

๔. “ประพฤติตามบุรพการี” สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยด้าน

.....

.....

๕. “อย่ารักห่างกว่าชิด” สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยด้าน

.....

.....

๖. “ผ้าขาวไถอย่าทะนง รักดีจงอย่าเกียจ” สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยด้าน

.....

.....

๗. “อย่าอวดหาญแก่เพื่อน” สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยด้าน

.....

.....

๘. “ที่ขวากหนามอย่าเสียเกือก” สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยด้าน

.....

.....

๙. “อย่าเบียดเบียนมิตร ที่ผิดช่วยเตือนตอบ ที่ชอบยกยอ” สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยด้าน

.....

.....

๑๐. “ท่านรักตนจงรักตอบ ท่านนอบตนจงนอบแทน” สะท้อนค่านิยมของสังคมไทยด้าน

.....

.....

ใบงานเรื่องสุภาษิตพระร่วง

คำชี้แจง ให้นักเรียนใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถาม

มีภัยพึ่งเหลือ

ปลิกตนไปโดยด่วน

รักตนกว่ารักทรัพย์

อย่าได้รับของเขีนุ

ผิจะจับจับจมนั้น

ผิจะคั่นคั่นจตาย

อย่ารักเหากว่าผม

อย่ารักลมกว่าน้ำ

“วันดีกลับจากเรียนพิเศษมาถึงซอยที่จะเข้าบ้านในเวลา ๑๘.๓๐ น. เนื่องจากต้องการกลับไปให้ถึงบ้านโดยเร็วที่สุด เธอจึงเดินเข้าซอยเล็ก ๆ ซึ่งเป็นทางลัดแทนที่จะไปซอยใหญ่ตามปกติ ทั้ง ๆ ที่มีข่าวการชิงทรัพย์ในซอยทางลัดเสมอ ๆ วันนั้นวันดีโดนจี้เอากระเป๋าสตางค์ไป โชคดีที่ไม่ได้รับอันตรายทางร่างกายแต่ประการใด”

เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเพราะวันดีไม่ปฏิบัติตามสุภาษิตพระร่วงบทใด

.....

“อุษาต้องการทำขนมเค้กส่งขายเพื่อหารายได้พิเศษ เธอหมั่นฝึกฝนการทำขนมเค้กอยู่นานถึง ๒ ปี แม้ว่าใคร ๆ จะหัวเราะเยาะ และเธอต้องคอยอ้อนวอนคนรอบข้างให้ชิมขนมเค้กของเธอ แต่ในที่สุดอุษาก็ประสบความสำเร็จ เธอทำขนมเค้กส่งขายและมีรายได้ในแต่ละวันเป็นจำนวนไม่น้อยเลย”

การกระทำของอุษาดตรงกับสุภาษิตพระร่วงบทใด

.....

“ตุ๊กตาต้องไปเรียนดนตรีทุกวันเสาร์ คุณพ่อคุณแม่ไว้ใจให้ไปกับเพื่อนอีก ๒ – ๓ คน โดยไม่ต้องไปรับ – ส่ง วันหนึ่งเพื่อนชวนตุ๊กตาไปสวนสนุกแทนการไปเรียนดนตรี ตุ๊กตาดัดสันใจไปกับเพื่อน ตุ๊กตาทำเช่นนั้นอีกหลายครั้ง จนกระทั่งคุณแม่รู้เรื่องจึงสอนตุ๊กตาให้รู้จักกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง”

คำสอนของคุณพ่อคุณแม่ตรงกับสุภาษิตพระร่วงบทใด

.....

“ผู้ใหญ่นำคนหนึ่งนำคนร้ายที่ขโมยของชาวบ้านส่งให้ตำรวจ แม้ว่าคนร้ายจะพยายามมาให้เงินและของมีค่าหลายอย่างแก่ผู้ใหญ่นำเพื่อให้ปล่อยตนเองไปก็ตาม ผู้ใหญ่นำกับภูธรไม่ยอมรับอย่างเด็ดขาด”

การกระทำของผู้ใหญ่นำตรงกับสุภาษิตพระร่วงบทใด

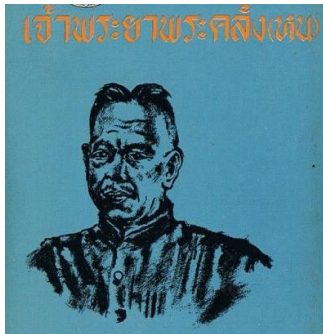
.....

ใบงานเรื่องราชาธิราช ตอนลมหิงพระรามอาสา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถาม

ให้นักเรียนบอกประวัติผู้แต่ง เรื่องราชาธิราช ตอนลมหิงพระรามอาสา

ผลงาน / งานประพันธ์ของเจ้าพระยาพระคลัง

•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

ใบงานเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา

จุดประสงค์การแต่ง

.....

.....

.....

.....

ตัวละครสำคัญจากเรื่อง ราชาธิราช มีตัวละครใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้แปลเรื่องราชาธิราช

ตอน สมเด็จพระรามอาสา คือใคร

.....

.....

.....

.....

คุณค่าด้านเนื้อหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลักษณะคำประพันธ์

.....

.....

ข้อคิด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานเรื่อง ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาวหวาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาวหวาน

ผู้แต่งเรื่อง ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาวหวานคือ

.....
.....

ลักษณะคำประพันธ์

.....
.....
.....

จุดประสงค์ในการแต่งภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาวหวานคือ

.....
.....
.....
.....

ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาวหวาน กล่าวถึงอาหารดาวหวานเชื่อมโยงกับนางอันเป็นที่รัก

อาคารดาวที่ปรากฏในเรื่อง
ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาวหวาน

.....
.....
.....
.....
.....

แผนผัง

อาคารหวานที่ปรากฏในเรื่อง
ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาวหวาน

.....
.....
.....
.....
.....

แผนผัง

ผลไม้ที่ปรากฏในเรื่อง
ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาวหวาน

.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานเรื่อง ภาพยนตร์ให้ชมเครื่องดาวหวาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์ภาพให้ชมเครื่องดาวหวาน

ด๊บหล็ก

ด๊บหล็กลวกหล่อนดัม เจือน้ำลัมโรยพริกไทย
โอชาจะหาไหน ไม่มีเทียบเปรียบมีอนาง
ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

แกงมีสมัน

มีสมันแกงแก้วดา หอมยี่หรัรสร้อนแรง
ซาบิโดได้กลิ่นแกง แรงอยากใหเฝ้า้นหา
ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

หุมนน

หุมนนแหลมเล็ดรล พร้อมพริกสดใบทองหลาง
พิดห่อเห็นรางซาง ห่างห่อหวานป่วนใจโหย

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ย้าไฟญ

ย้าไฟญใส่สารพัด วางจานจัดหลายเหลือตรา
รลดีด้วยน้ำปลา ญุ่นล้ำย้าชวนใจ

ถอดคำประพันธ์

.....

.....

.....

.....

ก้อยยุง

ก้อยยุงปรุงประทั้น วางถึงลั่นดั้นแดโดย
รลทพิยหีบมาโพรย ฤจะเปรียบเทียบทันขวัญ
ถอดคำประพันธ์.....

.....

.....

.....

ใบงานเรื่อง ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาวหวาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาวหวาน

คุณค่าทางวรรณศิลป์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คุณค่าทางสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาวหวานที่ชอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ให้นักเรียนเลือก
ภาพยนตร์เห่ชมเครื่องดาว
หวานที่ชอบ ๑ บท
พร้อมบอกเหตุผลที่ชอบ

ชื่ออาหารจากบทที่เลือก คือ

เหตุผลที่ชอบบทนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานเรื่อง ภาพที่เห็นเครื่องคาวหวาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนชื่ออาหารจากเรื่องภาพที่เห็นเครื่องคาวหวานให้ตรงกับภาพ

ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามเรื่องภาพพระไชยสุริยาให้ถูกต้อง

ภาพย์พระไชยสุริยาแต่ั้งขึ้นในสมัยรัชกาลใด.

และใครเป็นผู้แต่งภาพพระไชยสุริยา.

จุดประสงค์ในการแต่ง

.....

.....

.....

ลักษณะคำประพันธ์

เนื้อเรื่องย่อภาพพิธีพระไชยสุริยา

[illegible]

ภาพย์พระไชยสุริยาธำนำไปบรรจุใน
หนังสือแบบเรียนเล่มใด

และใครคือผู้ที่นำไปบรรจุลงในหนังสือเล่มดังกล่าว.....

ในสมัยรัชกาลใด.

ภาพย์พระไชยขลุริยามีกวลีการเล่าเรื่อง
แบบใด.....

พี่ ม.๑ !! ทบทวนกันหน่อย
บอกได้มั๊ยมาตราตัวสะกด
มีแม่ใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

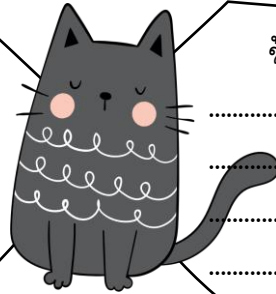
มาตราตัวสะกดใดที่ไม่ปรากฏในเรื่อง
ภาพย์พระไชยสุริยา

ใบงานเรื่อง ภาพยนตร์พระไชยสุริยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหาและตอบคำถามจากเรื่องภาพยนตร์พระไชยสุริยาให้ถูกต้อง

กาลกิณี ๔ ประการ มีอะไรบ้าง

-
-
-
-

ข้อคิดจากเรื่องภาพยนตร์พระไชยสุริยา

-
-
-
-

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

-
-
-
-
-
-
-
-

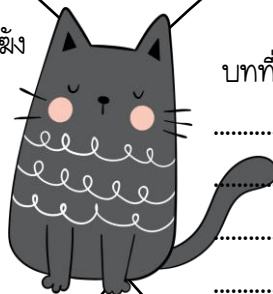
คุณค่าด้านสังคม

-
-
-
-
-
-
-
-

ขุนทองร้องกระโตงโห่งดัง เพี้ยงหึ่งกลองระฆัง
 เตร่ลั้งขี้ก้างตาลขานเสียง
 ค้อนทองเสียบร้องป่องเป้ง เพลินฟังวังเว
 อีแก้งเร้งร้องลงเซ็ง

จากคำประพันธ์ข้างต้นใช้โวหารชนิดใด

.....

ยกตัวอย่างภาพพระไชยสุริยา
 บทที่มีการเล่นสัมผัสสระ หรือสัมผัสพยัญชนะ

-
-
-
-

สืบค้นความหมายของคำศัพท์ที่กั้นหน่อชนะคะ

กวนท์ แปลว่า.....	คางแข็ง แปลว่า.....	เกตา แปลว่า.....
ขอมรคา แปลว่า.....	ช่อใบ แปลว่า.....	ลัดถาวร แปลว่า.....
เขนย แปลว่า.....	ทุกขตรัง แปลว่า.....	อูระพสุธา แปลว่า.....

นักเรียนคิดว่าการนำนิทานมาเป็นแบบเรียน
มีผลดีหรือไม่ อย่างไร

แบบฝึกทักษะ เรื่องนิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามเรื่องนิทานพื้นบ้านให้ถูกต้อง

นิทานพื้นบ้าน คือ

.....
.....
.....

ให้นักเรียนบอกลักษณะของนิทานพื้นบ้าน

.....
.....
.....
.....

ให้นักเรียนเลือกประเภทของนิทานให้ตรงกับคำอธิบาย

นิทานเทพปกรณัม หรือ ตำนานปรัมปรา นิทานมหัศจรรย์ นิทานชีวิต นิทานประจำถิ่น นิทานคติสอนใจ
นิทานอธิบายสาเหตุ นิทานเรื่องสัตว์ นิทานเรื่องผี นิทานมุขตลก นิทานศาสนา นิทานเข้าแบบ

นิทานเกี่ยวกับของวิเศษสิ่งมหัศจรรย์และสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์ใฝ่ฝัน อยากได้ อยากเป็น เช่น การแปลงตัว
การเหาะเหินเดินอากาศและการเนรมิตของวิเศษ

นิทานที่เล่าสืบทอดกันมาในท้องถิ่นต่าง ๆ และเชื่อกันว่าเคยเกิดขึ้นจริง ๆ เนื้อเรื่องมักเกี่ยวข้องกับหรืออธิบาย
ความเป็นมาของสิ่งต่าง ๆ หรือสถานที่ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

นิทานประเภทนี้มักเป็นเรื่องเล่าถึงกำเนิดจักรวาล โลก มนุษย์ สัตว์ และพืช เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติ
เช่น ลม ฝน จันทรคราส สุริยุคราส ไฟแลบ พายุ ฯลฯ หรือเล่าตำนานสร้างโลก

เป็นเรื่องที่เชื่อว่าเกิดขึ้นจริงมีบุคคลและสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์

เป็นเรื่องเกี่ยวกับลักษณะอุปนิสัยของสัตว์ เช่น แมวชอบกินหนู

นิทานที่เล่าถึงสาเหตุที่มนุษย์ สัตว์ และพืช มีลักษณะรูปร่าง สีผิว ความประพฤติต่าง ๆ กัน เช่น เหตุที่งู
เหลือ้มไม่มีพิษ เหตุที่เต่ามีกระดองเป็นลวดลาย ทำไมกาจึงมีขนสีดำ

ผีในนิทานไทยมีหลายประเภท เช่น ผีคนตาย ผีบ้านผีเรือน ผีประจำต้นไม้ ผีป่า

นิทานไม่จริง คือ นิทานที่เล่าไปได้เรื่อย ๆ ไม่มีวันจบ ส่วนนิทานลูกโซ่ เล่าถึงพฤติกรรมของตัวละคร ที่
เกี่ยวข้องกับเป็นลูกโซ่ เช่น เรื่องขายกับตา

นิทานประเภทนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณค่าของจริยธรรมและผลแห่งกรรม

นิทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนา พูดถึงหลักธรรม นรก สวรรค์

เป็นนิทานที่เนื้อหาหายาบโหล่น ส่วนใหญ่ล้อเลียนผู้ประพฤติพรหมจรรย์

แบบฝึกทักษะ เรื่องนิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้าน และตอบคำถามให้ถูกต้อง

นิทานเรื่องพญาคันคาก

พญาแฉนเป็นผู้ควบคุมฟ้า คอยปิดเป่าทุกข์บำรุงสุขชาวบ้านอยู่เสมอ จึงเป็นที่สักการะนับถือของชาวบ้านอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นผู้เปิดประตูให้เหล่าพญานาคมาเล่นน้ำ ทำให้เกิดฝนตกในเมืองมนุษย์ ส่วนพญาคันคากนั้น เมื่อแรกเกิดมีผิวบนร่างกายตะปุ่มตะป่ำเหมือนคางคก แต่เมื่อโตขึ้นก็ได้กลายเป็นเจ้าชายหนุ่มรูปงามและปุ่มตามตัวก็หายไป และได้ปกครองบ้านเมืองด้วยทศพิธราชธรรม บ้านเมืองมีความสุข แต่ทั้งสองกลับมาต่อสู้กันด้วยอิทธิฤทธิ์ต่าง ๆ เนื่องจากพญาแฉนไม่ทำให้ฝนไม่ตกถึง ๗ ปี และในที่สุดพญาแฉนเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ จึงมีการทำข้อตกลงร่วมกัน โดยพญาคันคากได้ขอร้องให้พญาแฉนช่วยเปิดปล่องน้ำ เพื่อให้พญานาคมาเล่นน้ำเพื่อฝนจะได้ตก โดยทำข้อตกลงในการเปิดปิดปล่องเป็นเวลาเพื่อไม่ให้น้ำไหลมากเกินไป โดยให้สัญญาณเป็นการจุดบั้งไฟขึ้นมาในเดือน ๖ ซึ่งเป็นฤดูทำนา เมื่อฝนตกลงมากบั้งก็จะร้องระงม และเมื่อน้ำมากพอก็จะแกว่งไกววดเพื่อให้ฝนหยุด

นิทานเรื่องนี้เป็นตำนานของประเพณีอะไร

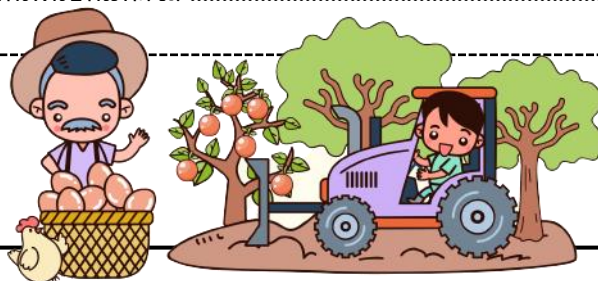
นิทานเรื่องนี้เป็นนิทานพื้นบ้านภาคใด

นิทานเรื่อง เกาะหนู เกาะแมว

ตำนานของเกาะหนู เกาะแมว สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดสงขลา ที่เล่าว่าเมื่อนานมาแล้วยังไม่มีเกาะหนูเกาะแมวเกิดขึ้นนั้น ที่นั้เคยเป็นเมืองท่าสำคัญที่มีการค้าขายมากมาย และพ่อค้าชาวจีนก็ได้นำหมาและแมวคู่หนึ่งขึ้นเรือสำเภามาด้วย พวกมันทั้งคู่ต่างก็อยากกลับบ้าน จนได้ค้นพบความลับว่ามีลูกแก้ววิเศษที่ทำให้ไม่จมน้ำ และให้เจ้าหนูไปขโมยลูกแก้ววิเศษนั้นมา แต่ทว่าเจ้าหนูกลับนำลูกแก้ววิเศษหนึ่งลงทะเลซะเอง การไล่ล่าของเจ้าแมวและหนูกลางทะเลจึงเริ่มต้นขึ้น ส่วนเจ้าหมาตัดสินใจที่จะว่ายน้ำฝึ้งข้างหน้า ในที่สุดเรือแรงจากการล่าและหนีก็ทำให้พวกมันจมน้ำลงสู่ทะเล และได้เกิดความมหัศจรรย์แห่งท้องทะเลขึ้น คือได้เกิดเกาะหนูซึ่งมีลักษณะเหมือนหนู และเกาะแมวที่มีลักษณะเหมือนแมว ส่วนเจ้าหมาบาดเจ็บตายเมื่อว่ายถึงฝั่งกลายเป็นเป็นเขาสัตกอน และลูกแก้ววิเศษแตกละเอียดและถูกคลื่นซัดกลายเป็นหาดแก้วที่สวยงามในปัจจุบัน

นิทานเรื่องนี้เป็นนิทานพื้นบ้านภาคใด

แบบฝึกทักษะการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทาน และให้บอกข้อคิดที่ได้จากนิทานที่อ่าน

นิทาน เรื่องเรื่องตามองล่าย

ณ หมู่บ้านอ่าวน้อย มีบ้านหลังหนึ่ง หัวหน้าครอบครัวชื่อ “มองล่าย” เมียชื่อ “รำพึง” และลูกสาวชื่อ “ยม” โดยความงามและความดีของนาง เลื่องลือ อยู่ในหมู่ชาวประมงแลพ่อค้าวานิช ที่เคยเข้ามาค้าขายในอ่าวน้อย ขณะเดียวกันหมู่บ้านแห่งนี้ในเขตเมืองเพชรบุรี มีเจ้าเมืองปกครองด้วยความร่มเย็น มีลูกชายรูปงามชื่อ

“เจ้าลาย” ได้ยินกิตติศัพท์ความงามของหญิงยม จึงคิดอุบายเพื่อชมความงามของนาง จึงได้ปลอมตัวเป็นชาวประมงล่องเรือขายปลา มาถึงหมู่บ้านอ่าวน้อย และได้ทำความรู้จักนางรำพึง ด้วยความขยันขันแข็ง สุภาพอ่อนน้อมของเจ้าลาย ทำให้นางรำพึงยินดีให้เจ้าลายสนิทสนมกับสาวยม ส่วนตามองล่ายกลับไม่พอใจจึงขัดขวางทุกวิถีทาง

ความรักของคนทั้งสองเริ่มมีอุปสรรคมากขึ้น เมื่อมีเรือลำเกาเจินเข้ามาค้าขาย และได้จอดทอดสมอเรือที่บริเวณหน้าบ้านตามองล่ายในอ่าวน้อย เจ้าของเรือคือ “เจ้ากรุงจีน” ซึ่งได้ยินกิตติศัพท์ความงามของสาวยม จึงสนิทกับตามองล่ายได้สำเร็จ แต่นางรำพึงไม่พอใจ ยายรำพึงกับตามองล่ายมักมีปากเสียงกันด้วยเรื่องนี้อยู่เสมอ

ต่อมาเมื่อเจ้าลายส่งผู้ใหญ่มาลูบหานางยมจากยายรำพึง ยายรำพึงได้รับขันทองจากเจ้าลาย โดยไม่ให้ตามองล่ายรู้ และเมื่อเจ้ากรุงจีนมาลูบหานางยมจากตามองล่าย ตามองล่ายก็ไม่ให้ยายรำพึงรู้

เมื่อถึงวันนัดหมายขบวนขันหมากของทั้งสองฝ่ายก็ยกเข้ามา โดยที่ทางเจ้ากรุงจีนยกเข้ามาทางด้านใต้ของอ่าวน้อย ส่วนขบวนขันหมากของเจ้าลายยกเข้ามาทางด้านเหนือของอ่าวน้อย สร้างความตกตะลึงของทุกฝ่าย สองฝั่งเมียต่างทุ่มเถียงกันอย่างรุนแรง และต่างก็ใช้ขวานของปาเข้าใส่กัน จนกลายเป็นตำนานของสถานที่ต่าง ๆ สืบมาดังนี้

ยายรำพึงฉวยหมวกใบหนึ่งขว้างไปยังตามองล่าย

แต่ตามองล่ายหลบทันหมวกจึงลอยไปตกบริเวณอ่าวเกาะหลัก หรืออ่าวประจวบคีรีขันธ์ กลายเป็น “เขาล้อมหมวก”

ฝ่ายตามองล่ายคว้ากระบุงขว้างไปที่ยายรำพึง แต่ไม่ถูก กระบุงเลยตกทะเลลอยไปทางทิศตะวันออก กลายเป็น *** “เกาะกระบุง” ในจังหวัดตราด

แบบฝึกทักษะการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทาน และให้บอกข้อคิดที่ได้จากนิทานที่อ่าน

ยายรำพึงเองอบข้างไป จอบลอยไปตกกลายเป็น “แหลมงอบ” ในจังหวัดจันทบุรี ตาม่องล่าย
คว่ำซากตำข้าววังยายรำพึง สากลอยไปถูกเขากะลุ กลายเป็น “เกาะทะลุ” ในอำเภอบางสะพานน้อย
ส่วนสากลอยไปตกกลางทะเลกลายเป็น “เกาะสาก” ใน จ.ตราด

บรรดาข้าวของในขบวนขึ้นหมากที่ตาม่องล่ายวังไปกระจัดกระจาย
ไปตกในที่ต่าง ๆ ได้กลายเป็น “เขาน้หมาก” หรือเขาสามร้อยยอด
ในอำเภอสามร้อยยอด โดยพลูไปตกกลายเป็น หอยพลูมวน หมากตกไป
กลายเป็น “เกาะหมาก” ขนมะจันทกไปกลายเป็น “สาหร่ายทะเล” ปูทอด
ตกลงไปเป็น “ปูหิน” กระจกส่องหน้าของสาวยมลอยไปติดที่เขาลูกหนึ่ง
เรียกกันว่า “เขาช่องกระจก” ในเวลาต่อมา

ส่วนตะเกียบไปตกกลายเป็น “เขาตะเกียบ” ที่อำเภอหัวหิน
จานที่ตกเป็น “เกาะจาน” อยู่หน้าอ่าวคลองวาฬ เครื่องเพชรเครื่องทอง
ทั้งหลายตกลงไปเป็น หอยดาว หอยทับทิม

ด้วยความเสียใจ ยายรำพึงเดินชมชานไปนอนรำพึง ถึงเคราะห์กรรมของครอบครัวตน จนกลายเป็น
“ยายแม่รำพึง” ในอำเภอบางสะพาน ส่วนตาม่องล่ายหันมาเห็นสาวยมที่คิดว่าเป็นต้นเหตุ จึงจับลูกสาว
ฉีกออกเป็นสองซีก ซีกหนึ่งวังไปทางบ้านเจ้าลายทางเหนือ ตกลงกลายเป็น “เขานมสาว” อยู่บริเวณ
ชายทะเลบ้านบางปู อำเภอสามร้อยยอด อีกซีกหนึ่งวังไปทางเมืองเจ้ากรุงจีน ทางด้านทิศตะวันออกกลายเป็น
“เกาะนมสาว” ในจังหวัดจันทบุรี ส่วนเจ้าลายนั้นเดินทางกลับบ้านรู้สึกเศร้าเสียใจในเรื่องราวที่เกิดขึ้น
และตรอมใจตาย กลายเป็น “เขาเจ้าลาย” ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ส่วนตาม่องล่ายนั้นก็เสียใจอย่างมาก
ไปนั่งตม้เหล้าจนเมาเมาอยู่ที่เชิงเขา ริมทะเล สุดท้ายก็เสียชีวิตกลายเป็นภูเขารชื่อ “เขาตาม่องล่าย” มาจนปัจจุบัน
อยู่ที่หมู่บ้านอ่าวน้อย จ.ประจวบคีรีขันธ์

นักเรียนอ่านจบแล้วได้ข้อคิดดี ๆ จากนิทานเรื่องนี้ เรื่องอะไรบ้าง

.....

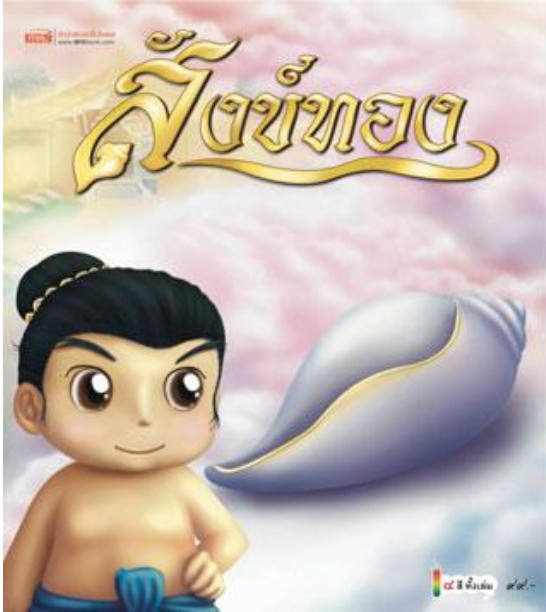
.....

.....

นิทานเรื่องนี้เป็นนิทานพื้นบ้านภาคใด

แบบฝึกทักษะ เรื่องนิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

นิทานเรื่องสิ่งขั้หายมีทั้งหมดกี่ตอน และชื่อตอนอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ให้นักเรียนบอกนิทานพื้นบ้านในภาคต่าง ๆ ภาคละ ๕ เรื่อง

ภาคกลางและภาคตะวันออก

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ภาคใต้

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ภาคเหนือ

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ชื่อ - สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....